

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII

*mgr Marlena Polak-Wieczorek
nauczyciel chemii
Szkoła Podstawowa w Wysokiej*

Przedmiotowy System Oceniania z przyrody został skonstruowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Statut Szkoły -Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania.
- podstawa programowa z przedmiotu „chemia” dla klas VII-VIII w szkole podstawowej.

Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach,
- b) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- c) zwiększanie aktywności uczniów poprzez odpowiedni system gratyfikacji za samodzielne zgłaszanie się do odpowiedzi,
- d) umożliwienie uczniom samooceny - za pomocą szczegółowych kryteriów oceniania,
- e) poinformowanie rodziców lub opiekunów ucznia o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

I. JAWNOŚĆ OCEN

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów). Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia oraz jego rodziców o:

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
- b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidziana śródrocznej i końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej.

Przekazywanie i udostępnianie informacji odbywa się: w formie ustnej na pierwszym zebraniu rodziców w miesiącu wrześniu, poprzez opublikowanie informacji na stronie internetowej szkoły www.spwysoka.lazy.pl, w zakładkach pod nazwą odpowiedniego przedmiotu – dostęp do informacji nieograniczony, w trakcie indywidualnych spotkań rodziców z nauczycielem lub wychowawcą.

2. Uczeń oceniany jest na bieżąco i rytmicznie. Ocena śródroczna i końcoworoczna nie jest średnią ocen częściowych.

3. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy. Na zakończenie lekcji uczeń ma prawo do wniesienia prośby o wpisanie uzasadnienia w zeszyte szkolnym. Nauczyciel realizuje prośbę ucznia najpóźniej w terminie dwóch dni od daty jej skierowania.

4. W przypadku wątpliwości uczeń i rodzice (opiekunowie) mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny, o której mowa w punkcie 3. Dodatkowe uzasadnienie nauczyciel przekazuje bezpośrednio zainteresowanej osobie w czasie konsultacji w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia lub podczas indywidualnych spotkań z rodzicem.

5. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Prace pisemne uczniów nauczyciel uzasadnia ustnie wskazując:

- a) wiadomości i umiejętności opanowane przez ucznia w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi z obszaru sprawdzanego testem, sprawdzianem lub klasówką,
- b) w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą.

6. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w ocenione i sprawdzone pisemne prace dzieci na najbliższym po sprawdzianie dyżurze nauczycieli, na zebraniach ogólnych i konsultacjach w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia. Prace pisemne można również udostępniać uczniom do domu w celu zaprezentowania ich rodzicom (prawnym opiekunom). Okazane prace wraz z podpisem rodzica (prawnego opiekuna) zwracane są nauczycielowi w ciągu 3 dni.

7. Sprawdzone i ocenione prace klasowe są archiwizowane do końca roku szkolnego.

II. SKALA STOSOWANYCH OCEN I INNYCH ZNAKÓW

Ocenianie przedmiotowe bieżące oraz klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne wyraża się w następującej skali:

- stopień celujący 6 - cel
- stopień bardzo dobry 5 - bdb
- stopień dobry 4 - db
- stopień dostateczny 3 - dst
- stopień dopuszczający 2 – dop
- stopień niedostateczny 1 – ndst

gdzie stopień celujący jest stopniem najwyższym, a stopień niedostateczny stopniem najniższym.

Dopuszcza się stosowanie znaków „+” oraz „-” przy stopniach w ocenianiu bieżącym.

„+” w przypadku, jeżeli odpowiedź lub praca pisemna spełniają wymogi oceny niższej, a nie spełniają wymogów oceny wyższej.

„-” w sytuacji, gdy odpowiedź lub praca pisemna nie spełnia wszystkich wymogów oceny wyższej, ale spełnia zdecydowanie wymogi oceny niższej.

III. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach przyrody, niezależnie od wymiaru tygodniowego zajęć, uczeń oceniany jest poprzez:

1. Formy ustne:

- odpowiedź,
- wypowiedzi w klasie przyjęte jako aktywność na lekcji

2. Formy pisemne:

- sprawdzian /test/ – jako podsumowanie działu lub z zakresu większej ilości materiału,
- kartkówka,
- zadanie domowe i zadania w zeszycie ćwiczeń, karty pracy
- przygotowanie do zajęć – posiadanie podręcznika, zeszytu, atlasu lub innych przyborów wymaganych przez nauczyciela,
- udział w konkursach,
- prace dodatkowe np. pomoce dydaktyczne, prezentacje,
- estetyka i systematyczność prowadzenia zeszytu przedmiotowego.

IV. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ- WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

1. **Odpowiedzi ustne ucznia** – na bieżąco z 3 ostatnich tematów:

- w ciągu półrocza przewidziana jest co najmniej 1 ocena z odpowiedzi ustnej.

2. **Kartkówki** obejmujące materiał z 3 ostatnich jednostek lekcyjnych:

- w ciągu półrocza przewidziane są co najmniej 2 oceny z kartkówek.

3. **Sprawdziany- testy wiedzy** obejmujące szerszy materiał np. całego działu:

- w ciągu półrocza przewidziane są co najmniej 2 oceny ze sprawdzianu-testu.

4. **Praca domowa – zadania w zeszycie przedmiotowym i zadania w zeszycie ćwiczeń** - przy ocenianiu zeszytu ćwiczeń bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność wykonywania zadań i rysunków:

- w ciągu półrocza przewidziana jest co najmniej jedna ocena z zadania domowego oraz co najmniej jedna ocena pracy w zeszycie ćwiczeń.

5. **Aktywność na lekcji:**

- oceniana za pomocą „+” lub „-”

Punkty „+” uczeń uzyskuje za:

- aktywność na lekcji czyli praca nad ustnym, pisemnym lub graficznym rozwiązywaniem nowych zadań na lekcji,
- rozwiązywanie zadań problemowych,
- zadanie domowe o niewielkim wkładzie pracy,
- przygotowywanie dodatkowych materiałów i pomocy dydaktycznych.

Punkty „-” otrzymuje uczeń za:

- brak zainteresowania i nie wykonywanie na lekcji poleceń, ćwiczeń,

- niedbałość w przygotowaniu do lekcji,
- brak pracy domowej,
- brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń.

Uczeń może zredukować punkty ujemne zdobywając punkty dodatnie.

6. Ocena za prowadzenie zeszytu przedmiotowego – przy ocenianiu zeszytu przedmiotowego bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność wykonywania notatek, zadań i rysunków - /także poprawność ortograficzną/, systematyczne odrabianie zadań domowych:

- w ciągu półrocza przewidziana jest co najmniej jedna ocena za prowadzenie zeszytu.

V. ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW O PLANOWANYCH SPRAWDZIANACH

1. Kartkówki obejmujące 3 ostatnie jednostki lekcyjne mogą być przeprowadzone bez wcześniejszego informowania o nich uczniów. Uczeń obowiązany jest być przygotowanym z ostatnio realizowanych tematów. Jeśli kartkówka będzie obejmowała materiał z większego zakresu, zostanie zapowiedziana, co najmniej jedne zajęcia wcześniej.

2. Sprawdziany – testy wiedzy obejmujące szerszy materiał nauczania przeprowadzane są po wcześniejszym poinformowaniu uczniów o zakresie sprawdzanego materiału:

- z tygodniowym wyprzedzeniem, jeżeli jest to sprawdzian- test z jednego działu,
- z dwutygodniowym wyprzedzeniem, jeżeli jest to sprawdzian - test z dwóch lub więcej działów.

VI. ZASADY PRZELICZANIA UZYSKANYCH PUNKTÓW NA OCENĘ SZKOLNĄ

1. Kartkówki, sprawdziany- testy:

- ocena celująca za uzyskanie	100% - 98%	ogólnej liczby punktów,
- ocena bardzo dobra za uzyskanie	97% - 90%	ogólnej liczby punktów,
- ocena dobra za uzyskanie	89% - 75%	ogólnej liczby punktów,
- ocena dostateczna za uzyskanie	74% - 50 %	ogólnej liczby punktów,
- ocena dopuszczająca za uzyskanie	49% - 30 %	ogólnej liczby punktów,
- ocena niedostateczna uzyskanie mniej niż 30 %		ogólnej liczby punktów.

Zasady te mogą być zmienione w zależności od stopnia trudności zadań.

2. Znaki „+” lub „-” przekładane są na oceny cząstkowe:

- 5 „+” ocena pozytywna- **bardzo dobra**,
- 5 „-” ocena negatywna - **niedostateczna**.

VII. PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

1. Uczeń powinien posiadać na lekcji podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy oraz inne materiały wymagane przez nauczyciela.

2. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego. **Notatki z lekcji, na których był nieobecny, powinny być uzupełnione najpóźniej tydzień po powrocie do szkoły.**

Jeżeli uczeń jest nieobecny na zajęciach z innych przyczyn niż choroba (krótki termin), uzupełnia zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i jest na bieżąco przygotowany do kolejnych zajęć.

3. Jeśli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych, **wówczas powinien napisać go w ciągu dwóch następnych tygodni.**

4. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć **dwa razy w ciągu półrocza.**

Nieprzygotowania te nie mają wpływu na ocenę śródroczną i końcoworoczną i zapisywane są w dzienniku symbolem „np”(kolor niebieski).

Wykorzystanie określonego limitu w przypadku odpowiedzi ustnych uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, za brak materiałów do lekcji „-”.

Na początku lekcji uczeń ma prawo zgłosić brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, atlasu wówczas nie otrzyma punktów „-”.

5. Zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych. Udział w projektach organizowanych przez szkołę także nie stanowi podstaw do nieprzygotowania się do zajęć.

6. Uczeń ma prawo do zwolnienia z odpowiedzi przez okres dwóch dni, po co najmniej tygodniowej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (np. choroba) oraz w wyjątkowych sytuacjach losowych.

VIII. ZASADY, TRYB I TERMINY POPRAWIANIA OCEN BIEŻĄCYCH

1. Poprawie podlegają oceny ze sprawdzianów (testów), kartkówek. Do poprawy mają prawo uczniowie, którzy otrzymali oceny dostateczne, dopuszczające i niedostateczne.

Formą poprawy może być odpowiedź ustna lub pisemna (w zależności od rodzaju materiału) z tego samego zakresu treści programowych. Termin poprawy obejmuje do 14 dni od czasu poinformowania ucznia o ocenie negatywnej. **Do poprawy oceny można przystąpić w ciągu półrocza tylko dwa razy. Każdorazowa ocena jest wpisywana do dziennika.**

2. Ocenę niedostateczną z zadań domowych uczeń może poprawić, dostarczając wykonane zadania w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od otrzymania za nie oceny niedostatecznej.

IX. ZASADY, TRYB I TERMINY POPRAWY OCEN NIEDOSTATECZNYCH ŚRÓDROCZNYCH I KOŃCOWOROCZNYCH

Uczeń zagrożony oceną niedostateczną na półroczu lub koniec roku ma możliwość jej poprawienia. Chęć poprawy zgłasza najpóźniej na 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej, ustala z nauczycielem zakres materiału i formę poprawy.

Ostatni termin poprawienia oceny upływa na jeden dzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.

X. ZASADY I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ŚRÓDROCZNYCH I KOŃCOWOROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Uczeń, który pracował systematycznie i wykazywał się w miarę swoich możliwości zainteresowaniem przedmiotem oraz aktywną postawę na lekcjach, ma prawo do poprawy oceny śródrocznej lub rocznej stosując warunki i tryb ustalony w WSO, tj.: chęć poprawy zgłasza najpóźniej na 4 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej, ustala z nauczycielem przedmiotu zakres materiału i formę poprawy.

XI. SPOSOBY I TERMINY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O PRZEWIDYWANYCH OCENACH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

1. Na miesiąc przed śródrocznym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego niedostatecznej ocenie śródrocznej lub rocznej. Informację tę przekazuje się w formie pisemnej, rodzice potwierdzają informację własnoręcznym podpisem.

2. Na dwa tygodnie przed śródrocznym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego ocenach śródrocznych lub rocznych i dokonuje wpisu oceny do dziennika lekcyjnego.

Informację tę przekazuje się w formie pisemnej, rodzice potwierdzają informację własnoręcznym podpisem.

XII. ZAPISY SKRÓTOWE STOSOWANE W DZIENNIKU LEKCYJNYM

W dziennikach lekcyjnych, w rubrykach nagłówkowych istnieją zapisy informacyjne o tym, za jaką pracę uczeń otrzymał ocenę lub znak „+” lub „-”.

Są to zapisy w postaci skrótów:

- **Odp.** - odpowiedź ustna – ocena lub
- **np.** – nieprzygotowany do zajęć (kolor niebieski),
- **spr.** - sprawdzian (test lub kartkówka) – ocena (kolor czarny),
- **nb** - nieobecność na sprawdzianie, kartkówce ,
- **bz.** – brak zeszytu,
- **Pr.dom.** - praca domowa w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń – ocena (niebieski),

- **Akt.** - aktywność (aktywność na lekcji, udział w konkursach) – ocena (kolor niebieski),
- **OP** - ocena przewidywana – ocena (kolor niebieski).

XIII. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

1. Zgodnie z podstawą programową **dla klasy VII** jako priorytetowe przyjmuje się na lekcjach chemii następujące cele edukacyjne:

- pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji, uczeń:
  - pozyskuje i przetwarza informacje z różnorodnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno- komunikacyjnych
  - ocenia wiarygodność uzyskanych danych
  - konstruuje wykresy, tabele, schematy na podstawie dostępnych informacji
- rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów:
  - opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych
  - wskazuje na związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływem na środowisko naturalne
  - respektuje podstawowe zasady ochrony środowiska
  - wskazuje na związek między właściwościami substancji, a ich budową chemiczną
  - wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania prostych problemów chemicznych
  - stosuje poprawną terminologię
  - wykonuje obliczenia dotyczące praw chemicznych
- opanowanie czynności praktycznych:
  - bezpiecznie posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym i podstawowymi odczynnikami chemicznymi
  - projektuje i przeprowadza proste doświadczenia chemiczne
  - rejestruje ich wyniki w różnej formie, formułuje obserwacje, wnioski oraz wyjaśnienia
  - przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Zgodnie z podstawą programową **dla klasy VII** jako priorytetowe przyjmuje się na lekcjach chemii jako przedmiocie eksperymentalnym:

- projektowanie i przeprowadzanie doświadczeń chemicznych
- interpretacja wyników doświadczenia i formułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonych obserwacji w celu wykorzystania zdobytej wiedzy do identyfikowania i rozwiązywania problemów
- opanowanie wymagań szczegółowych zapewni zdobycie wszystkich potrzebnych kompetencji kluczowych, które zostaną wykorzystane w dalszej edukacji.

3. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych:

1. Ocena celująca

- Uczeń posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- Umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk
- Proponuje rozwiązania nietypowe
- Osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny
- W swoich pracach (referaty, badania, inne) wykorzystuje programy komputerowe, zarówno do napisania pracy, jak i zilustrowania jej.
- Ocena celująca na koniec roku jest wystawiana, gdy uczeń wśród swoich ocen cząstkowych nie ma ocen niższych niż dobre, jest brana pod uwagę jego wiedza i zainteresowania daną dziedziną chemii, zaangażowanie w zajęcia, w tym również zajęcia pozalekcyjne. Na otrzymanie oceny celującej na koniec roku nie ma wpływu ocena z roku poprzedniego, gdyż oceniane są postępy w nauce w roku bieżącym.

2. Ocena bardzo dobra

- Uczeń opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem
- Potrafi stosować swoją wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach

- Wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy: układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień
- Potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne
- Potrafi biegle pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych.
- Odwołuje się do wiedzy, jaką uzyskał w latach ubiegłych, zarówno z chemii, jak i innych przedmiotów pokrewnych (biologia, fizyka, geografia), aby wytłumaczyć zjawisko przyrodnicze.

3. Ocena dobra

- Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem
- Poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów
- Potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej
- Potrafi bezpiecznie wykonywać proste doświadczenia chemiczne
- Potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznej

4. Ocena dostateczna

- Uczeń opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia
- Poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania z pomocą nauczyciela typowych zadań lub problemów
- Potrafi korzystać z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice
- Z pomocą nauczyciela potrafi wykonać bezpiecznie doświadczenie chemiczne
- Potrafi z pomocą nauczyciela pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych

5. Ocena dopuszczająca

- Uczeń ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia
- Rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- Z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i proste równania chemiczne

6. Ocena niedostateczna

- Uczeń nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia
- Nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela
- Nie zna symboliki chemicznej
- Nie potrafi napisać prostych chemicznych i najprostszych równań nawet z pomocą nauczyciela
- Nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym
- Aktywność ucznia na lekcji jest negatywna: nie uczestniczy w zajęciach, przeszkadza innym w lekcji, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Uczeń ma obowiązek przechowywać zeszyty przedmiotowe ze wszystkich lat, aż do ukończenia szkoły podstawowej.

UCZEŃ MA OBOWIĄZEK ZNAĆ SYMBOLE CHEMICZNE ORAZ MIEĆ ŚWIADOMOŚĆ, ŻE WIEDZA Z ZAKRESU TAKICH DZIAŁÓW CHEMII, JAK: KWASY, WODOROTLENKI JEST NIEZBĘDNA DO OPANOWANIA KOLEJNYCH DZIAŁÓW, W ZWIĄZKU Z CZYM PYTANIA DOTYCZĄCE W/W BĘDĄ SIĘ WIELOKROTNI POWTARZAĆ PODCZAS KOLEJNYCH LEKCJI.

XIV. WYMAGANIA DLA UCZNIÓW Z OBNIŻONYM POZIOMEM WYMAGAŃ

1. Przy ocenianiu uczniów, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostaniu wymaganiom programowym nauczyciel bierze pod uwagę opinie, informacje i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub opinie lekarza- specjalisty.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych:

1) dla ucznia o inteligencji niższej niż przeciętna:

- a) omawiać niewielkie partie materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- b) pozostawiać więcej czasu na jego utrwalenie,
- c) podawać polecenia w prostszej formie,
- d) unikać trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- e) często odwoływać się do konkretnego, przykładu,
- f) unikać pytań problemowych, przekrojowych,
- g) wprowadzić wolniejsze tempo pracy,
- h) wprowadzić odrębne instruowanie dzieci,
- i) zadawać do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

2) dla ucznia słabosłyszącego:

- a) zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1,5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi,
- b) należy stać w pobliżu dziecka twarzą zwróconą w jego stronę, nie należy chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia uczniowi odczytywanie mowy z ust nauczyciela,
- c) należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- d) zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat,
- e) upewniać się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszącego, w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa,
- f) zwolnić tempo pracy w porównaniu do pozostałych uczniów w klasie,
- g) usadzić dziecko niedosłyszące w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.,
- h) używać jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.),
- i) aktywizować ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- j) często zwracać się do dziecka niesłyszącego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu,
- k) przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

3) dla ucznia z dysleksją:

- a) uwzględniać trudności z zapamiętywaniem terminów, pojęć, nazw i nazwisk,
- b) wspomagać w czasie odpowiedzi ustnych, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać,

- c) częściej powtarzać i utrwać materiał,
- d) podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie,
- e) wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania,
- f) kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń,
- g) ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać uczniowi gotową notatkę do wklejenia. Zalecenie to jest szczególnie istotne w przypadku uczniów, u których stwierdzono dysgrafię,
- h) pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania,
- i) podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo,
- j) wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych. Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną, systematycznie przeglądać zeszyty. Zezwolić na pisanie ołówkiem, aby uczeń mógł łatwiej poprawiać błędy.

3. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, obecność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach.

4. Sprawdziany - testy, kartkówki oceniane są na podstawie liczby uzyskanych punktów, według następujących zasad przeliczania:

Ocena celująca	100% - 97% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów,
Ocena bardzo dobra	96% - 90% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów,
Ocena dobra	89% - 70% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów,
Ocena dostateczna	69% - 50% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów,
Ocena dopuszczająca	49% - 20% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów,
Ocena niedostateczna	mniej niż 19% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów.

